

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Nr. 34289 /14.09.2026

Domnului primar Vlad Oprea,

Primăria orașului Sinaia, județul Prahova

Sinaia, B-dul Carol I nr. 47

RECOMANDAREA

Nr. 222 din 14 septembrie 2026

privind necesitatea implementării unor măsuri unitare de asistență a persoanelor vârstnice vulnerabile care intenționează să încheie contracte translativ de proprietate și cooperarea instituțională în vederea sprijinirii efective a acestor persoane

În temeiul prevederilor art. 59 alin (1) din Constituția României, coroborate cu art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, **Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu**, în contextul prevederilor art. 47 și art. 31 din Constituția României, privind dreptul la un nivel de trai decent și dreptul la informație, având în vedere aspectele semnalate prin petiția primită din partea unui asistent social din cadrul unei unități sanitare din București privind posibila conduită frauduloasă a unor persoane care exercită manopere dolosive față de pacienții lipsiți de suport familial, internați în respectiva unitate sanitară, în scopul nedeclarat de a obține dreptul de proprietate asupra unor imobile aflate în patrimoniul pacienților vulnerabili, cărora li se promite îngrijire ulterioară externării.

Având în vedere că situația sesizată de asistentul social poate apărea în nenumărate cazuri în care sunt implicate persoane care, din cauza vârstei și/sau a bolii se află într-o situație de vulnerabilitate, fiind chiar și temporar, în imposibilitatea de a conștientiza efectele actului pe care îl încheie, astfel încât să nu ofere un consimțământ valabil la încheierea respectivului act, *Avocatul Poporului a aprobat extinderea demersurilor la nivel național*, pentru analizarea situației, din perspectiva clarificării aspectelor legate de aplicarea art. 30 din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, precum și a modalității de colaborare dintre unitățile sanitare din subordinea consiliilor județene/locale și reprezentanții autorităților publice

locale care au atribuții de consiliere și asistență a persoanelor vârstnice vulnerabile, în acest context.

Pentru clarificarea aspectelor anterior amintite, luând în considerare prevederile art. 30-33 din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Ploiești, a întreprins demersuri la autoritățile publice din județul Prahova care au în subordine unități sanitare, analizându-se răspunsurile primite.

Din răspunsul nr. 25551/02.06.2026 al **Primăriei Orașului Sinaia, județul Prahova** s-au reținut următoarele aspecte:

În cazul solicitărilor de consiliere juridică primite din partea persoanelor vârstnice, Direcția de Asistență Socială colaborează cu Departamentul Juridic al primăriei fiind analizate clauzele contractuale, legalitatea actelor ce se vor încheia, fiind desemnat prin împuternicire, un funcționar al primăriei care se deplasează la biroul notarial pentru a asista personal la semnarea actului translativ de proprietate, garantând că vârstnicul nu este supus unor presiuni.

La nivelul UAT Sinaia, sesizarea și informarea reprezentanților cu atribuții de autoritate tutelară se realizează prin:

- Informarea obligatorie de către birourile notariale, iar reprezentanții UAT Sinaia dau curs de îndată solicitărilor scrise sau telefonice primite de la notariate,
- Autoritatea locală se poate autosesiza, poate fi informată prin sesizări venite de la spitale, medici de familie, vecini, DGASPC sau alte instituții publice.

Colaborarea cu unitățile sanitare în vederea identificării persoanelor vulnerabile se desfășoară integrat având ca scop identificarea timpurie a persoanelor vârstnice vulnerabile și luarea măsurilor de ocrotire necesare. Medicii de familie de pe raza localității reprezintă principala sursă de semnalare a cazurilor sesizând Direcția de Asistență Socială privind persoanele vârstnice cu deteriorări cognitive, probleme grave de sănătate, faptul că aceste persoane locuiesc singure sau prezintă semne de neglijare sau abuz. În cazul în care persoane vârstnice din Sinaia sunt internate în Spitalul Orășenesc Sinaia sau în alte unități medicale din județ și nu au aparținători, personalul medical contactează primăria înainte de externare. Se analizează dacă persoana respectivă are capacitatea de a se autoîngriji sau dacă necesită instituirea unei măsuri de protecție (curatelă, tutelă, cazare într-un centru rezidențial).

Informarea persoanelor vârstnice privind dreptul de a solicita consiliere și asistență conform art. 30 din Legea nr. 17/2000 se realizează prin Direcția de Asistență Socială, în cadrul vizitelor la domiciliu efectuate de asistenții sociali, în cadrul evaluărilor efectuate pentru acordarea prestațiilor sociale, personalul asigurând informarea persoanelor vulnerabile cu privire la drepturile lor în situația în care doresc să-și înstrăineze bunurile.

Colaborarea cu notarii publici se realizează la solicitarea acestor autorități, prin desemnarea reprezentantului primăriei care participă la semnarea actului notarial, asistă la citirea acestuia, se asigură că textul conține clauze ferme de protecție (întreținere, uzufruct viager, obligație de înmormântare) și semnează alături de părți.

În cadrul *Spitalului Orășenesc Sinaia*, personalul din cadrul secțiilor monitorizează și starea socială a pacienților vârstnici, iar în cazul în care identifică persoane vârstnice vulnerabile, respectiv care nu au aparținători, prezintă semne de neglijare, abuz, prezintă deteriorare cognitivă gravă informează conducerea spitalului și Direcția de Asistență Socială din cadrul primăriei. Dacă există suspiciuni că persoane străine încearcă să-și asume roluri de reprezentare sau presează pacientul pentru obținerea de bunuri, conducerea spitalului blochează furnizarea de date.

Colaborarea dintre reprezentanții primăriei, angajații unității sanitare din subordine (Spitalul Orășenesc Sinaia) și organele de poliție este directă și operativă în scopul protejării patrimoniului și integrității persoanelor vârstnice prin sesizarea imediată a organelor de cercetare penală (Poliția Stațiunii Sinaia), prin schimbul de informații și sprijinul acordat în efectuarea anchetelor sociale.

Luând în considerare punctul de vedere transmis de Ministerul Sănătății sediului central al instituției Avocatul Poporului potrivit căruia *eficientizarea demersurilor asistențelor sociali "depinde de un parteneriat instituțional consolidat. O abordare adaptată realității, digitalizarea fluxurilor de informații și o colaborare strânsă între instituții va permite trecerea de la un sistem rigid la un mecanism de suport rapid, centrat pe nevoile urgente ale pacienților"*, dar și răspunsul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România potrivit căruia *"ar putea să fie făcute mai multe eforturi pentru punerea în practică a prevederilor existente, mai ales de către autorități, în scopul identificării cazurilor care necesită protecție socială"*.

Față de aspectele anterior menționate, apreciind că obligația statului de a asigura protecția persoanelor vârstnice nu se limitează la existența unor dispoziții legale care reglementează consilierea și asistarea acestora la încheierea actelor juridice, ci presupune și *crearea unor mecanisme administrative eficiente prin care aceste garanții să poată fi aplicate în mod real și efectiv*,

Având în vedere că persoanele vârstnice – *inclusiv cele internate în unități sanitare, în special cele lipsite de suport familial, aflate în situații de dependență, cu autonomie redusă ori cu afecțiuni care le pot afecta capacitatea de apreciere și decizie*, reprezintă o categorie vulnerabilă care necesită măsuri sporite de protecție, în cazul acestora riscul influențării,

manipulării ori exploatării patrimoniale fiind amplificat de izolarea socială, dependența față de alte persoane și dificultatea exercitării efective a drepturilor proprii,

Luând în considerare faptul că intervenția autorităților competente este, în numeroase situații, determinată de sesizarea prealabilă a notarului public, a persoanei interesate sau a membrilor familiei, *nefiind identificate mecanisme uniforme care să permită identificarea și gestionarea timpurie a situațiilor de risc și neexistând baze de date care să ofere informații cu privire la toate persoanele vârstnice vulnerabile, lipsite de suport familial sau aflate în stare de dependență socială care ar putea necesita consiliere sau măsuri de ocrotire astfel încât autoritățile să acționeze preventiv, în sprijinul acestor persoane,*

În lipsa unor mecanisme concrete de colaborare între unitățile sanitare, autoritățile tutelare și serviciile publice de asistență socială, *există riscul ca anumite situații care necesită intervenția promptă a autorităților să nu fie identificate ori să fie semnalate tardiv, după producerea unor consecințe patrimoniale dificil sau imposibil de remediat,*

Considerându-se că este necesară adoptarea unor măsuri care să asigure o practică administrativă unitară, aptă a consolida cooperarea interinstituțională și mecanismele de prevenire a abuzului, influențării și exploatării patrimoniale a persoanelor vârstnice vulnerabile,

Având în vedere necesitatea consolidării cadrului instituțional existent și dezvoltării unor mecanisme unitare de prevenție și intervenție care să conducă la creșterea gradului de protecție a persoanelor vârstnice vulnerabile și la asigurarea unei aplicări unitare a dispozițiilor legale incidente,

Față de dispozițiile **Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018** privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice¹,

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

¹ **Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice:**
- art. 2 - Conducătorul fiecărei entități publice dispune, ținând cont de particularitățile cadrului legal de organizare și de funcționare, precum și de standardele de control intern managerial, măsuri necesare pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial.
- Secțiunea 9 Standardul 9- Proceduri prevede următoarele: Subsecțiunea 1:9:1 Conducerea entității publice asigură elaborarea procedurilor documentate într-un mod unitar pentru procesele majore sau activitățile semnificative desfășurate în cadrul entității și le aduce la cunoștință personalului implicat. Subsecțiunea 2:9:2 Cerințe generale – extras - Conducerea entității publice se asigură că pentru procesele și activitățile, declarate procedurale, există o documentație adecvată și că operațiunile sunt consemnate în proceduri documentate. Subsecțiunea 2:9:7 Conducerea entității publice se asigură că, pentru toate situațiile în care din cauza unor circumstanțe deosebite apar abateri față de politicile sau procedurile stabilite, se întocmesc documente adecvate, aprobate la un nivel corespunzător, înainte de efectuarea operațiunilor. Circumstanțele și modul de gestionare a situațiilor de abatere de la politicile și procedurile existente se analizează periodic, în vederea desprinderii unor concluzii de bună practică pentru viitor, ce urmează a fi formalizate.

RECOMANDARE

1. Primarul oraşului Sinaia, judeţul Prahova în exercitarea atribuţiilor prevăzute de legislaţia în vigoare, va analiza oportunitatea întreprinderii următoarelor măsuri:

a) crearea unei baze de date, actualizată, care să cuprindă persoanele vârstnice, lipsite de suport familial, aflate într-o stare de vulnerabilitate sau de dependenţă socială care necesită monitorizarea şi sprijinul asistenţilor sociali,

b) elaborarea şi implementarea unei proceduri operaţionale interne privind aplicarea dispoziţiilor art. 30-33 din Legea nr. 17/2000, în care să fie stabilite concret responsabilităţile funcţionarilor implicaţi şi etapele procedurale care trebuie parcurse de o manieră proactivă în procesul de consiliere şi asistare a persoanelor vârstnice,

c) instituirea unor mecanisme de colaborare permanentă între serviciile publice de asistenţă socială, autorităţile tutelare, unităţile sanitare, medicii de familie, poliţie, camerele notarilor publici şi alte instituţii relevante, în vederea identificării timpurii a persoanelor vârstnice aflate în situaţii de vulnerabilitate,

d) informarea activă şi timpurie a persoanelor vârstnice cu privire la dreptul de a beneficia de consiliere juridică gratuită şi de asistenţă din partea autorităţii tutelare (afişarea informaţiilor la sediul autorităţii, pe pagina de internet a instituţiei), inclusiv prin distribuirea unor materiale informative la adresele de domiciliu/reşedinţă ale persoanelor vârstnice, lipsite de suport familial, aflate într-o stare de vulnerabilitate sau de dependenţă socială.

Primarul oraşului Sinaia, judeţul Prahova va informa, în termen de 60 zile, instituţia Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Ploieşti (cu sediul în municipiul Ploieşti, B-dul Republicii, nr. 2-4, intrarea H, et. I, cam. 155, judeţul Prahova, tel./fax 0244593227, e-mail avpprahova@avp.ro), **cu privire la însuşirea Recomandării, precum şi referitor la toate măsurile dispuse, anexând copii ale documentelor care susţin adresa de însuşire a Recomandării.**

AVOCATUL POPORULUI,

RENATE WEBER

Bucureşti, 11 septembrie 2026

